

Előfizetési díj: Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva: Egy évre 20. — Félévre 10. — Negyedévre 5. — Egy hónapra 1.80 — Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda: Budapest, IV. kímő-utca 7. sz. havonta lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A közlemények csak bérmentesen fogadtatnak el.

A bevégzett tények. A Bach-kormányt megrendítette a rossz pénzügyi helyzet s megbuktatta egy vesztett hadjárat. A Schmerling-kormányt megrendítette a rossz pénzügyi helyzet s megbuktatta egy másik vesztett hadjárat.

Tisza Kálmán állami költségvetést terjeszt elő. Huszonhárom millió deficitet ígér, s ha nem megy rossz a világ folyása, 60 millió deficitre dolgozik. Ha megmondaná őszintén, hogy ő békeidőben s jó termés reményében is 60 millió deficitet fog kormányozni: nincs az az ön-feláldozó mameluk, a ki szegyenkedve azt ne mondaná neki: talán most már jó lenne haza mennünk Gesztre.

Sok sötét lapja van Tisza Kálmán államférfi életének, de egy sem hasonlít ahhoz, melyben ő az új kölcsont megkö- tötte. Hirlapjai azt beszélik, hogy az új kölcson 100 millió. Ez nem igaz. Hirlapjai azt is beszélik, hogy minden 100 aranyforintos adószövegért kapunk 73 aranyforintot. Ez sem igaz. A sajtó írda azt is kurtolgeti, hogy a folyó évre elég lesz a 100 millió kölcson — és ez sem igaz.

De mik hát azok a bevégzett tények? A bevégzett tények: esodálats szer. Egy- ügynek számban érv; gyávákna köbárság, kormányprátnak program; Tisza Kálmánnak siker; alkotmánynak veszedelem: ime ezek a „bevégzett tények.”

lők s számon kéri Tisza Kálmántól a tett dolgokat: ismét előáll s azt mondja: hiába disputálunk; a bosnyák okkupáció „bevég- zett tény.” — Főlíratot intéz a királyhoz az országgyűlés s abban megvárja, hogy Bosznia sorsa fölött a törvényhozás intéz- kedjék. Tisza Kálmán szentül megígéri, hogy úgy lesz. Akkor ünnepelni haza küldi a képviselőket s mire azok megint össze- jönnek: akkorra Bosznia szervezése „be- végzett tény.” fölösleges felette disputálni.

Madélben gróf Andrassy Gyula külügyminiszternél hosszabb ideig tartó értekezlete volt Bécsben a kö- zös minisztereknek, melyen Tisza Kálmán miniszternek és de Pretis osztrák pénzü- gyminiszter is résztvettek. Délután 3-tól 6 óráig a király elnökléte alatt közös minisz- teri tanács volt, mindazonáltal ma még a de- legációk összehűlésére nézve sem hoztak végleges határozatok. Az értekelés, mint a távirat mondja holnap folytatattni fog. Tisza Kálmán minisz- ternek holnap valószínűleg elhagyja Bécs-t.

E jellemzésben fekszik franciaia szem- pontból a programnak hü kritikája. A Dufaure kabinet nem bír levétközi bizo- nyos hagyományos előítéleteket, a melyek önsúlytal nehezédvén munkaképességére, nem is oly nyílt határozott irányban ésakkora gyorsasággal utat törni a haladásnak, a mint azt a franciaia élénk szellem és re- publikánus reform vágy óhajtaná.

Budapest, január 17. Madélben gróf Andrassy Gyula külügyminiszternél hosszabb ideig tartó értekezlete volt Bécsben a kö- zös minisztereknek, melyen Tisza Kálmán miniszternek és de Pretis osztrák pénzü- gyminiszter is résztvettek. Délután 3-tól 6 óráig a király elnökléte alatt közös minisz- teri tanács volt, mindazonáltal ma még a de- legációk összehűlésére nézve sem hoztak végleges határozatok.

A franciaia kormány, mint a párisi hivatalos lap megerősíti, összesen 2245 a kommunében való részvét miatt elítelt egyének kezelték meg. A Ka'edoniába bekelezett elítéltek közül most már csak 1067 legsúlyosabb vétséggel terhelt egyént nem érte a megkegyelmezés szerencséje.

Folyó hó 15-én a berlini esti lapokban bizo- nyos titkoszerű utalások foglaltatnak, melyeknél fogva a berlini rendőrhivata'ok és a szociál-de- mokráta'k közt szoros összeköttetés fedeztetett fel. Egy felségseretési pirritatából egy csomag hiányzik, mely teherlő adatokat tartalmaz. ezen csomag, nem tudni, hogy és mikor, hirtelen eltűnt. Azt állítják, hogy ezen iratok Nobiling merénylete vonatkoztak. A császár és a kormány iránt há- rendőrségbeli hivatalosok és titkos ügynökök úgy jitték ezen irat eltűnésére nyomára, hogy az a szoci- al-demokraták egyik titkos gyűlésében kézről kézre járt s az egytel tagjai kérdétek annak meg- kerítésével. Most ezen dolgot gen szigorun nyom- zoták.

Mindezeknél fogva nem esoda, ha a respublika természetében felvő okokból a haladási ösztönt nem elégíti ki a kormány programja, mely a sok várakozás elé esekély eredménynyel áll.

A Dufaure kabinetnek előreláthatólag nagy küzdelmet fog kelleni kiállania e miatt a programja felett megindítandó vitákban. Nem valószínűtlen, hogy e harc- ban elbukik. A jelek legalább arra mutat- nak, hogy az elégedetlen baloldali elejt és más kormányt állít helyébe. A sajtóbeli kritika nem jósol maradást, mert a republi- kánus lapok rostáján áthull a program, mint olyan, melynél különben óhajt a fran- ciaia nemzet.

Ez az, a mi a Dufaure kabinet föllé- pését nem koronázza bizalommal és rokonsz- ennyel. Franciaországban kívül, a reactioná- rius szellemű világnézet befolyása alatt, természetesen, a dolgot nem viszik oly ko- molyan. Saját viszonyaikból itelve a res- publika meggyökeresedését, még a gyön- geségi reformok alapján is, vívmányának tekintjük. S örömtünknek csak fokozhatja, hogy a francziák haladási szelleme ép a legönzetlenebb republikánusok táborában oly nagy, hogy többet akarnak, mint a mostani kormányt ép a respublika e hitele és megszilárdulása érdekében.

Minden esetre nevezetes jelenség. De a történelemben nem új. A köztársasági kormányforma alapjában és létében nem tűri meg az ömlökővén való járást. É- szakamerika függetlenségének kivívása és a köztársaság megállapítása után oly óriás lépésekkel indult a haladás útján, hogy mire a száz évi fordululóhoz ért, annyit ha- latt, mint Európa egy ezred év alatt, sez- idő szerint úgy anyagiakban, mint szelle- miekben roppant arányokban igyekszik fe- lül mulni az ő világt kiállamait. Ma még Európa a vezér világrész számos oknál fogva, De nem lehetetlen, azot az események történeti logikájánál fogva bizonyos, hogy nem sokára Ameri- kának kell azzá lenni. Franciaország a haladás szelleménél, s csaknem ugyanazon okoknál fogva vezérállama volt Európának, s midőn azt hitték, hogy elesett a veze- tésből, épp akkor éledt fela respublikában, s most ismét azon ponton van, hogy ke- zébe ragadják a vezetést.

Mindezeknél fogva nem esoda, ha a respublika természetében felvő okokból a haladási ösztönt nem elégíti ki a kormány programja, mely a sok várakozás elé esekély eredménynyel áll.

A török kormány programja. A portán hosszabb viták és többszöri minisztertanács után megállapították a belügyi rendezési programját, melyet ezental irányadó- nak tekintene a kormány.

Mindez utjának, a centralisatio' tulságos és helytelen alkalmazásán kívül, új korszakot volná- nak hivata megnyitni Törökországban, föltéve, hogy nem maradoak papiron, vagy a mire alkalm- azasuk megkezdődnek, a kormányt programjával együtt meg nem bukítja az udvari szeszély.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCZÁJA.

A Z S E B.

REGÉNY KÉT KÖTETBEN. ÍRTA KAZÁR EMIL. ELŐS KÖTET. Egy nagyszerű csapótere.

Gróf ur ő méltósága soha sem ért rá sem- mire; mindig el volt foglalt, mindig száz felé kellett volna lépnie magát, hogy a várakozó meg- tiszteltetéseknek és elfoglaltságoknak eleget tesse- sen. Valahányszor Tápió hozzá ment, ő méltósága mindig a pamilon nyújtott, boszankodott és panaszkodott, hogy még a csontjai sincsenek he- lyén. Nem lenne oly zsvas, kedves Tápió ur, hogy megtenné ezt meg azt.

szorul rá végre is a képességre és munkásságra, melyet a sora földi helytartói és megbízottjai nem szoktak észrevenni, oly nagy tömegben állítvánat eléjük ő excellenciák, ő emenceizsok, ő nagyméltó- ságúak királyságtöltői, a jó barátok és kedves atyáknak. Athátthatatlan magas spanyollalt képeznek a barátságos ajánló levelek és látogatások és s azok mögött aztán eltűnik minden, minden egyéb, ő hatalmaságai, ő kedvességeik, ő piezi nagysá- daiak szeméi elől.

De hát végre is a fölkapott frifesjűség köny- telen lesz maga kutatni legalább egy csipetnyit gy- velő után, s Bifécz ő nagyméltósága és Düböd- nagyságos ur rá is akadoak valahol, va'ami hóna- pos szobában, sikátorbeli sörházban. A tehetség kezdő szörvé lesz az ostoba- ságnak s annyi keserves törökös nőtijára is lába- zámolyálul szolgál fennen hordozott fejének.

csakugyan egy hízkelő udvarlóéhoz hasonlítot legjobban. Földt, Tápióhoz ment s vállára tette kezét. — Igaza van, — szölt meleg, barátságos hangon, s ünnepélyes teketóriával. — Saját esz- méinkkel csak saját magunk tudunk úgy bánni, hogy bizhatunk azok tetszetőségen és sikerében. Nem is arra kértém ont, biz isten nem. En meg- fosztanám ont az eszméktől? Ez a legvalószá- sabb rablás lenne! Azonban jó, hogy véletlenl szöbba jött. En sokat gondolok önére. Fölsimertem tehetségét régen, s nem egyszer megfordult a a fejemben, hogy önek ont van helye a zöld ka- napékban, mert a születesre nem nézünk ám sem- lehetetlen, hogy nem lehetetlen még a pirus bármennyi székét föltelelt alatt el nem fogadnk. Lenne önek kedve a déli órákban a Sándor ut- czába jönni? Mit? lenne? Semmi habozás. Nem nagy dolog az egész.

Hanem Tápió olyan szende lélek volt, hogy egy törvényhozi székét csakugyan nagy dolgunk tartott s e kérdésre zavarba jött. — Epen van egy kerület — folytatta a nyá- jas fúr, jöszüleg és biztatólag, — a hol tette- nek valamt. Ricsi báró a szék fejében arany pallért kapott a honvédségnél, meg kerületi pa- rancsnok lett, tehát búcsút vesz a házól. Nagyon nyugodalmas kerület, lent az erdőnyi vadonokban. Megvagyok gyözödre, hogy könnyen fog menni mindhan, ha önök is úgy velteszik, kedves barátom. Es én tanácsom, ragadják meg az alkalmat. Önök emelkedni kell. Igaza eses Tápió, ön a rendkívüli tehetség, csak egy kicsit szóknia kell, s megye-terem, meg a Sándor-utcai terem elég tühető lovagló iskola a Pegazus-csikóknak. Ricsi báró majd ajánlani fogja ont választónak; én máshol etjek nehény szót az ön érdekében. Az is nyomban valamt az urnában, hogy épen azon a vidéken egy nyomoruságos birtokom van. Mit gondol ön?

— Ön tapasztalatlan, édes barátom. Saját ereje, saját ereje! Mint valami birkozó athleta, úgy nézi a világot. De hát édes barátom, ha a kigyó- nak az oroszlan-l gyül meg a baja, okvetetlen el kell-e pusztulni a kigyónak? Az erők felosztása nagyon különböző, de nagyon. Aztán mi a patvar- nek tulajdonítja ön, hogy már eddig is elég figyelt- meg és bizalmat kellett maga iránt. Reményiem uram, hogy nem nekem tulajdonítja. Tiltakoznám ez ellen; egy szóval se mondja, mert megharag- szom, nagyon megharagszom. A minisztere szintén sokat tart önére, belesimertem mondom, de csak sugva. Ha annyit fogok neki mondani, hogy abba az erdőnyi vadonba Tápió Adorjánt kellene lekü- deni, bizonyosan tudom, hogy megköszöni ne- kem ezt a jó tanácsot. Ne is beszéljünk többet erről. Ön leantzik a kerületbe, beszé- det tart, s aztán majd elől a többi az urna mel- lett. Hanem jó, pátogó beszéd legyen az; sok mindenről szóljon. Erre tapasztalásból figyelmeztet- tem. A fő, söt az egyetlen, a mi számba jöhet, a program-beszéd. Attól fog minden, mert meg a vademberek is szeretik, ha úgy tettehetik magu- kat, hogy öks dolgok hallgatnak. A beszédől fog fűgni minden. Es mivel ez a minden ön kité- lik öntől, tehát ez sem a saját ereje lesz? Ne is szöljünk tovább. Gondolkodjék a beszéd fölött. Nem fogadk el semmi ellenmondást. Isten önel. Fár- adt vagyok. Megint csak azt mondom: a beszéd, a beszéd!

— Az amicének ütökni kezd a szarva — motyogott magában a gróf. — De majd a hála- dottság porázára vetjük. Csak készítsd az orációt édes barátom; az ugyan nem fog ár- tani. Vigye a tatár! még az ilyen koldus fajzatnak is kedre van égsáskodni. — A gróf ur azonnal fogott, s elment barát- jához, Ricsi báróhoz; a honnan elhajtott a párt klubjába, — onnan pedig ő excellenciájához Budára. Innen a távirda-hivatalba sietett, s

még az nap ői-pepesítés leveleket adott föl a postára. — Elfogadom a jelölt-éget, — válaszolt Tápió. Alkalmast igen kitűnő beszédet tartott oda lent egy csomó ködmes és borsúveg polgártárs- hoz, kik feltartott fejekkel és számba bámulva hall- gatták, mert megválasztották jökora szötlöbbséggel egy helybeli kapacitás ellenében.

Gyárás ur kapta meg elöször a gyözemi táviratot, s e diadalmas lobogót lengette tört be a tekintetes asszonyhoz, kik azonnal zokogni kez- dett, és Bertának tiszter egymás után is föl kellett olvasni a rövid sörnyöt, míg végre Gyárás ur erővel elragadta, lemosolta több példányban, s elkü'dte a jó barátoknak, Lehotának meg Boglári Sándornak, és valamennyi szerkesztőségnek. Boglári Sándor egy félóra mulva, mint a fört- geteg rohanat föl a lépcsőkön, hurrált és éjont dör- gött, majd meg nagy zajjal azt magyarázta, hogy semmi rendkívüli és megépo nincs a dologban; ő mindig tudta, hogy Adorján a legtöbbre viszi közt- tük, s meglessa a tekintetes asszony, meglessa bá- tyamuram, és meglessa a kisasszony (oh jaj! mi- lyen festeni való arc, milyen szin, de milyen szin!) hogy Adorján miniszter lesz. Ha olyan bizonyos volna a 70 életnagyságu csoportozat sikeréről, mint erről az elmaradhatatlan miniszterségről, akkor du- doraszna és fütyölne egész nap, legfeljebb a kis- asszony esodáltraméltó jepecskéjéről készítene egy rendkívüli tanulmányföt. Tápió Adorján szent ihlettel és a hívók ajta-

A képtelenség, renyhesség és butaság így Lapunk mai számához fél iv melléklet van csatolva.

